

VIII. REGULAMIN WYCIECZEK SZKOLNYCH

Zasady ogólne

1. Wycieczki oraz inne formy turystyki są integralną formą działalności wychowawczej szkoły.
2. Organizowanie przez szkołę krajoznawstwa i turystyki ma na celu:
 - a) poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii;
 - b) poznawanie kultury i języka innych państw;
 - c) poszerzenie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego;
 - d) wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania;
 - e) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży zasad ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody;
 - f) podnoszenie sprawności fizycznej;
 - g) poprawę stanu zdrowia dzieci i młodzieży pochodzących z terenów zagrożonych ekologicznie;
 - h) upowszechnianie form aktywnego wypoczynku;
 - i) przeciwdziałanie patologii społecznej;
 - j) poznanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.
3. Krajoznawstwo i turystyka może być organizowana w ramach zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych oraz pozaszkolnych.
4. Organizację i program wycieczek oraz imprez dostosowuje się do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych.
5. Uczniowie niepełnosprawni, o ile nie ma przeciwwskazań zdrowotnych, mogą brać udział w wycieczkach i imprezach, a organizatorzy tych wycieczek i imprez powinni zapewnić im warunki odpowiednie do specyficznych potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności.
6. W wycieczkach turystyczno – krajoznawczych nie mogą brać udziału uczniowie, w stosunku, do których istnieją przeciwwskazania lekarskie.
7. Udział uczniów w wycieczkach, z wyjątkiem przedmiotowych odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych i imprezach wymaga pisemnej zgody rodziców lub prawnych opiekunów uczniów.
8. Wycieczkę lub imprezę przygotowuje się pod względem programowym i organizacyjnym, a następnie informuje się o podjętych ustaleniach, a w szczególności o:
 - celu,
 - trasie,
 - harmonogramie,
 - regulaminie.
9. Program wycieczki lub imprezy organizowanej przez szkołę, listę uczestników, imię i nazwisko kierownika oraz liczbę opiekunów zawiera karta wycieczki lub imprezy.
10. Organizację wycieczek zagranicznych regulują odrębne przepisy.

11. Za nieprzestrzeganie przez uczniów regulaminu wycieczek szkolnych obowiązują kary zgodnie ze statutem szkoły.

Rodzaje wycieczek

1. Organizowanie krajoznawstwa i turystyki odbywa się w następujących formach:
 - a) wycieczki przedmiotowe: inicjowane i realizowane przez nauczycieli w celu uzupełnienia obowiązującego programu nauczania, w ramach danego przedmiotu lub przedmiotów pokrewnych;
 - b) wycieczki krajoznawczo – turystyczne, w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych;
 - c) imprezy krajoznawczo – turystyczne, takie jak: biwaki, konkursy, turnieje;
 - e) imprezy wyjazdowe – związane z realizacją programu nauczania, takie jak: zielone szkoły, szkoły zimowe, szkoły ekologiczne.

Kierownik wycieczki i opiekunowie

1. Kierownikiem wycieczki lub imprezy może być nauczyciel o kwalifikacjach odpowiednich do realizacji określonych form krajoznawstwa i turystyki (po ukończeniu kursu kierownika wycieczek szkolnych) lub po uzgodnieniu z dyrektorem szkoły inna pełnoletnia osoba wykazująca się ukończonym kursem kierownika wycieczek szkolnych lub będąca instruktorem harcerskim, posiadająca uprawnienia przewodnika turystycznego, instruktora turystyki kwalifikowanej albo pilota wycieczek.
2. Opiekunem wycieczki lub imprezy może być nauczyciel albo, po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły, inna pełnoletnia osoba.
3. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą dyrektora szkoły kierownik wycieczki może również pełnić funkcję opiekuna.

Zadania kierownika wycieczki

1. Do zadań kierownika wycieczki lub imprezy należy:
 - 1) opracowanie z udziałem uczestników szczegółowego programu oraz wypełnienie karty wycieczki lub imprezy,
 - 2) opracowanie regulaminu i zapoznanie z nim wszystkich uczestników,
 - 3) zapewnienie warunków do pełnej realizacji programu i regulaminu wycieczki lub imprezy oraz sprawowanie nadzoru w tym zakresie,
 - 4) zapoznanie uczestników z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnienie warunków do ich przestrzegania,
 - 5) określenie zadań dla opiekunów w zakresie realizacji programu, zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki lub imprezy,
 - 6) określanie zadań dla uczestników,
 - 7) nadzór nad zaopatrzeniem uczestników w niezbędny ekwipunek i apteczkę pierwszej pomocy,
 - 8) organizowanie transportu, wyżywienia i noclegów dla uczestników,

- 9) dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki lub imprezy,
- 10) sporządzenie listy uczestników przyjmujących leki wraz ze szczegółowym sposobem dawkowania (na podstawie informacji przekazanych przez rodzica),
- 11) zebranie od uczestników pisemnej zgody rodziców lub opiekunów na udział w wycieczce lub imprezie,
- 12) podanie rodzicom numeru telefonu kontaktowego (placówki, osobisty)
- 13) podsumowanie, ocena i rozliczenie finansowe wycieczki lub imprezy po jej zakończeniu,
- 14) przekazanie niezbędnej dokumentacji dyrektorowi szkoły,
- 15) zapewnienie fachowej pomocy medycznej w przypadku zaistnienia wypadku lub choroby uczestnika wycieczki;
- 16) poinformowanie o wypadku i chorobie uczestnika rodziców i dyrektora szkoły.

Obowiązki opiekuna

Do zadań opiekuna lub imprezy należy:

- 1) sprawowanie opieki nad powierzonymi uczestnikami,
- 2) współdziałania z kierownikiem w zakresie realizacji programu, harmonogramu wycieczki lub imprezy,
- 3) sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa,
- 4) nadzorowanie wykonywania zadań przydzielonych uczniom,
- 5) wykonywanie innych zadań przydzielonych uczniom,
- 6) w przypadku choroby, wypadku lub niedyspozycji kierownika przejęcie funkcji kierownika wycieczki,
- 7) potwierdzenie własnoręcznym podpisem na karcie wycieczki przyjęcie odpowiedzialności za bezpieczeństwo powierzonych dzieci,
- 8) sprawdzenie sprzętu lub odzieży przed wyruszeniem na wycieczkę lub trasę turystyczną pod względem trafności jej doboru lub jakości,
- 9) przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych, sanitarno – epidemiologicznych oraz zasad korzystania z dróg publicznych i szlaków turystycznych, a także przestrzegania innych szczegółowych regulaminów oraz zarządzeń wykonawczych władz oświatowych, administracyjnych i samorządowych.

Obowiązki uczestników wycieczki

1. Do obowiązków uczestników wycieczki należy:

- 1) dostarczenie kierownikowi wycieczki pisemnej zgody od rodziców na udział

w wycieczce,

- 2) punktualne przybycie na miejsce zbiórki (najpóźniej 15 min przed planowanym odjazdem),
- 3) przestrzeganie regulaminu wycieczki,
- 4) informowanie kierownika o problemach mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo wycieczki,
- 5) posiadanie odpowiedniego ubioru i ekwipunku adekwatnego do możliwych warunków atmosferycznych i specyfiki wyjazdu, dbania o higienę i schludny wygląd;
- 6) stosowanie się do poleceń kierownika, opiekuna wycieczki oraz przewodników,
- 7) zajęcie w środkach transportu miejsca wyznaczonego przez opiekuna;
- 8) niezaśmiecanie pojazdu;
- 9) zachowywanie się w sposób zdyscyplinowany i kulturalny,
- 10) przestrzeganie przepisów ruchu drogowego i zachowanie ostrożności na ulicach i w innych miejscach,
- 11) przestrzeganie zakazu palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz innych środków odurzających,
- 12) korzystanie z urządzeń technicznych zgodnie z ich przeznaczeniem;
- 13) przestrzegania zasad używania telefonu komórkowego określonych w niniejszym regulaminie;
- 14) nieoddalania się od grupy bez zgody opiekuna;
- 15) przestrzeganie regulaminów zwiedzanych obiektów,
- 16) postępowanie w miejscach noclegowych zgodnie z obowiązującym tam regulaminem,
- 17) w przypadku wyjazdów na basen przestrzeganie regulaminów tych obiektów,
- 18) posiadanie legitymacji szkolnej,
- 19) w przypadku złego samopoczucia zgłoszenie się do kierownika wycieczki lub opiekuna,

W przypadku nieprzestrzegania regulaminu, będą wyciągane konsekwencje zgodnie ze statutem szkoły.

2. Uczestnicy wycieczki mają prawo do:

- 1) zgłaszania propozycji programu i sposobu organizacji wycieczki,
- 2) uczestniczenia w zajęciach przewidzianych w programie,
- 3) korzystania z pomocy kierownika, opiekunów i innych uczestników wycieczki,
- 4) uwzględnienia ich szczególnych potrzeb w czasie wycieczki (stosowanie leków, zapobieganie alergii, specjalne wyżywienie itp.)
- 5) harmonijnego podziału czasu z uwzględnieniem wypoczynku.

Zasady korzystania z telefonu komórkowego

1. Uczniowie zabierają na wycieczkę telefony i inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców.
2. Kierownik i opiekunowie wycieczki nie ponoszą odpowiedzialności za zniszczenie, zagubienie czy kradzież sprzętu.
3. Zaginięcie lub kradzież telefonu komórkowego lub innego sprzętu elektronicznego należy zgłosić kierownikowi lub opiekunom, którzy w porozumieniu z rodzicami podejmują dalsze działania, włącznie ze zgłoszeniem faktu policji.
4. Podczas seansu w kinie, na spektaklach, koncertach, godzinach ciszy nocnej oraz w toaletach i pod prysznicem uczniów obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów i innego sprzętu elektronicznego.
5. W czasie podróży autokarem i zwiedzania należy używać telefonu w trybie cichym.
6. Uczniowie mogą prowadzić rozmowy telefoniczne jedynie w czasie wolnym od zwiedzania lub w szczególnych wypadkach za zgodą kierownika lub opiekuna.
7. Uczestnik używając sprzętu elektronicznego dostosowuje się do regulaminu zwiedzanych obiektów.
8. Nagrywanie dźwięku i obrazu jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej.
9. Naruszanie przez ucznia zasad używania telefonu komórkowego w trakcie trwania wycieczki powoduje zabranie telefonu do „depozytu” – aparat zostaje wyłączony w obecności ucznia i przechowywany przez wychowawcę klasy w zabezpieczonej kopercie. Wychowawca klasy powiadamia o tym fakcie rodziców ucznia.
10. Po powrocie z wycieczki, rodzice dziecka odbierają od wychowawcy klasy telefon.
11. Wobec uczniów niestosujących się do poniższych zasad wyciągane będą konsekwencje określone w statucie szkoły.

Finansowanie wycieczek

1. Plan finansowy powinien określać ogólny koszt wycieczki, koszt jednego uczestnika wycieczki oraz przewidywane koszty organizacyjne i programowe.
2. Wycieczki mogą być finansowane ze składek rady rodziców, rady szkoły, wpłat od osób fizycznych i prawnych lub innych źródeł.
3. Rodzice, uczniów biorących udział w wycieczce, zobowiązani są do pokrycia związanych z nią kosztów, chyba że udział w imprezie finansowany jest z innych źródeł.
4. Rodzice, którzy zadeklarowali udział swego dziecka w wycieczce, a następnie deklarację wycofali, zobowiązani są do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu.
5. Kierownik wycieczki odpowiada za terminowe regulowanie zobowiązań finansowych z nią związanych. O wszelkich opóźnieniach powinien niezwłocznie poinformować dyrektora szkoły.
6. Rozliczenia wycieczki dokonuje kierownik wycieczki, określając sposób zagospodarowania nadwyżki, włącznie z uzupełnieniem niedoboru finansowego.

Udzielanie zgody na przeprowadzenie wycieczki

1. Zgody na przeprowadzenie wycieczki udziela dyrektor szkoły, jego zastępcy lub osoba przez niego wyznaczona.
2. Jeżeli wycieczka przedmiotowa ma odbyć się podczas planowej lekcji danego przedmiotu należy zgłosić dyrektorowi lub jego zastępcy zamiar wyjścia poza teren szkoły, a następnie odnotować fakt przeprowadzenia wycieczki w dzienniku lekcyjnym.

Dokumentacja wycieczki

1. Karta wycieczki z harmonogramem oraz listą uczestników
2. Pisemna zgoda rodziców.
3. Regulamin zachowania się uczniów w czasie wycieczki.
4. Lista uczniów danej klasy, którzy nie biorą udziału w wycieczce.
5. Dokumentacja wycieczki krajowej winna być złożona w terminie 3 dni przed jej rozpoczęciem do zatwierdzenia, a wycieczki zagranicznej na 2 tygodnie przed jej rozpoczęciem.
6. Rozliczenie wycieczki powinno być dokonane w terminie 2 tygodni po jej zakończeniu.

Zasady organizacji wycieczek

1. Planowanie wycieczki należy do obowiązków wychowawców i nauczycieli.
2. Plan wycieczek na dany rok szkolny zatwierdza Rada Pedagogiczna.
3. Program i harmonogram wycieczki powinien być uzgodniony z uczniami i ich rodzicami.
4. Rodzice są zobowiązani do poinformowania kierownika wycieczki o stanie zdrowia dziecka i wszystkich okolicznościach mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo w czasie wycieczki.
5. Dla zapewnienia uczestnikom wycieczek pełnego bezpieczeństwa konieczne jest przydzielenie opiekunów według następujących zasad:
 - jeden opiekun na 9 uczestników przy przejazdach kolejowych i powinna być zapewniona rezerwacja miejsc siedzących,
 - jeden opiekun na 5 uczestników na szlakach wodnych,
 - jeden opiekun na 15 uczestników na wycieczkach wyjazdowych poza teren miejscowości,
 - jeden opiekun na 28 osób podczas wycieczek przedmiotowych w miejscu, które jest siedzibą szkoły,
 - jeden opiekun na 10 osób na wycieczki górskie,
 - jeden opiekun na 5 osób na wycieczki wysokogórskie,
 - dwóch opiekunów na 13 osób na wycieczkach rowerowych.
 - jeden opiekun na 15 osób w czasie korzystania z kąpielisk i pływalni
6. Jeśli w wycieczce bierze udział uczeń niepełnosprawny możliwe jest przydzielenie dodatkowego opiekuna dla tegoż dziecka.
7. Organizując wycieczki autokarowe do dużych miast, teatrów, muzeum, pomników kultury nie bierze się pod uwagę wieku uczniów, tylko uwzględnić należy relacje pomiędzy poziomem intelektualnym ucznia a tematem do realizacji podczas wycieczki.

8. W wycieczkach rowerowych mogą brać udział uczniowie, którzy ukończyli 10 lat i posiadają kartę rowerową. Z tyłu i z przodu obowiązkowo jadą osoby dorosłe. Odległość od roweru do roweru nie powinna przekraczać 5 m, przerwa między grupami – 200 m.
9. Jeżeli program wycieczki przewiduje pobyt nad wodą, należy zapoznać uczestników z zasadami bezpiecznego przebywania nad wodą. Uczestnicy mogą kąpać się tylko w obrębie wyznaczonych „kąpielisk” i „pływalni”.
10. Uczącym się pływać oraz kąpiącym się należy zapewnić stały nadzór ratownika lub ratowników i stały nadzór opiekuna lub opiekunów.
11. Przed wyruszeniem na wycieczkę należy zaopatrzyć się w dobrze wyposażoną apteczkę.
12. Przed wyruszeniem na wycieczkę należy pouczyć jej uczestników o zasadach bezpieczeństwa i sposobie zachowania się w razie nieszczęśliwego wypadku.
13. Opiekunowie powinni sprawdzać stan liczbowy uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdów oraz po przybyciu do punktu noclegowego.
14. Wycieczka rozpoczyna się i kończy w szkole.
15. Nie należy zatrzymywać się w czasie jazdy autobusem w celu wysadzenia dzieci. Wyjątek – pisemna prośba rodzica ucznia, który będzie stał w miejscu wcześniej ustalonym.
16. Udział uczniów w wycieczce (z wyjątkiem przedmiotowych odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych) wymaga pisemnej zgody rodziców.
17. Zabrania się prowadzenia wycieczek podczas burzy, śnieżyicy, gołoledzi.
18. Podczas wycieczek należy obowiązkowo przestrzegać zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.
19. W przypadku zaginięcia uczeń obowiązkowo pozostaje w miejscu zaginięcia:
 - w mieście – uczeń powinien znać miejsce postoju i plan dnia. Zawiadamiamy policję, dyrektora szkoły, rodziców.
 - na szlaku turystycznym – uczeń powinien wiedzieć, dokąd idziemy, znać kolor szlaku i docelowe schronisko. Zawiadamiamy GOPR, schronisko, dyrektora szkoły, rodziców.
20. W wycieczkach turystyczno – krajoznawczych nie mogą brać udziału uczniowie, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie.
21. Po przybyciu na miejsce noclegowe należy dokładnie zapoznać się z rozmieszczeniem dróg ewakuacyjnych, pomieszczeń sanitarno – higienicznych i możliwościami suszenia odzieży i butów.
22. Kierownik i opiekunowie powinni konsekwentnie eliminować próby zakłócania ciszy nocnej oraz dopilnować, aby nikt nie wychodził z miejsca noclegowego.

Wycieczki zagraniczne

1. Szkoły mogą organizować wycieczki lub imprezy zagraniczne. Zgodę na zorganizowanie wycieczek i imprez wyraża dyrektor szkoły po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny.
2. Zawiadomienie zawiera w szczególności;
 - nazwę kraju,

- czas pobytu,
 - program pobytu,
 - imię i nazwisko kierownika oraz opiekunów,
 - listę uczniów biorących udział w wyjeździe wraz z określeniem ich wieku oraz PESEL,
 - obowiązkowe ubezpieczenie zagraniczne.
3. Kierownikiem lub opiekunem uczniów biorących udział w wycieczce lub imprezie zagranicznej może być osoba znająca język obcy w stopniu umożliwiającym porozumienie się w kraju docelowym, jak również w krajach znajdujących się na trasie planowanej wycieczki lub imprezy.
 4. Zawiadomienie o którym mowa w pkt. 1 należy złożyć na formularzu „Zawiadomienie o wycieczce i imprezie zagranicznej” wraz z załącznikami wymaganymi do załatwienia sprawy.
 5. Dyrektor szkoły po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny wyraża zgodę na zorganizowanie wycieczki i imprezy zagranicznej tj.:
 - 1) **wycieczki przedmiotowej** – inicjowanej i realizowanej przez nauczycieli w celu uzupełnienia obowiązującego programu nauczania, w ramach danego przedmiotu lub przedmiotów pokrewnych;
 - 2) **wycieczki krajoznawczo-turystycznej** – w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych;
 - 3) **imprezy krajoznawczo-turystycznej**, takiej jak: biwaki, konkursy, turnieje;
 6. Uczniowie będący obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej, podczas przekraczania granicy państwowej oraz podczas pobytu na terytorium innych państw członkowskich Unii Europejskiej obowiązani są do posiadania dokumentu do tego ich uprawniającego, tj. paszportu lub dowodu osobistego. Należy ich wpisać na „listę uczniów biorących udział w wyjeździe”
 7. Uczniowie będący cudzoziemcami pochodzącymi z państw trzecich, uczestniczący w wycieczce szkolnej do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej na zasadach określonych przez przepisy Unii Europejskiej, są objęci listą „lista podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej” sporządzonej przez dyrektora szkoły. Dane dotyczące cudzoziemców objętych „listą podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej” oraz ich prawo do ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej potwierdza, na wniosek dyrektora szkoły, wojewoda właściwy dla siedziby szkoły. Powyższe zasady obowiązują także osoby legitymujące się Kartą Polaka.
 8. Uczniowie – niezależnie od ich obywatelstwa, nie mogą przekraczać granicy państwowej na podstawie legitymacji szkolnej. Dokumentami uprawniającymi do przekroczenia granicy państwowej są: paszport, dowód osobisty lub w przypadku obywateli państw trzecich – lista podróżujących dla wycieczek w Unii Europejskiej.
 9. Uczestnikiem wycieczki i imprezy zagranicznych może być osoba ubezpieczona od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.
 10. W celu dodatkowego zapewnienia bezpieczeństwa wyjeżdżającym dyrektor szkoły może zgłosić wyjazd w serwisie Ministerstwa Spraw Zagranicznych „Odyseusz” (odyseusz.msz.gov.pl).
 11. Wyjazdy zagraniczne organizowane w czasie wolnym od zajęć szkolnych tj. w okresie ferii zimowych i ferii letnich podlegają przepisom rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej

w sprawie warunków, jakie muszą spełnić organizatorzy wycieczki dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. z 1997 r. Nr 12 poz.67 z późn. zm.) i podlegają zgłoszeniu jako forma wycieczki.

Przyczyny przerwania lub odwołania wycieczki:

- Złe warunki atmosferyczne lub nagła ich zmiana.
- Naganne zachowanie uczestników wycieczki, nieprzestrzeganie regulaminu wycieczki (koszty wycieczki nie zostaną zwrócone).
- Zła organizacja transportu , wyżywienia i noclegów.
- Brak właściwej dokumentacji wycieczki.
- Inne przypadki losowe.

Postanowienia końcowe

1. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych mają obowiązek brać udział w zajęciach z klasą wskazaną przez dyrektora.
2. Listę tych uczniów wychowawca przekazuje wicedyrektorowi szkoły.
3. W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
4. Wobec uczniów, którzy nie przestrzegają regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa, będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie ze statutem szkoły.
5. W przypadku drastycznego naruszenia przez ucznia regulaminu zawiadamia się jego rodziców oraz dyrektora szkoły. Rodzice zobowiązani są do natychmiastowego odebrania dziecka z wycieczki.